

Sjenerøs festival med uklar profil

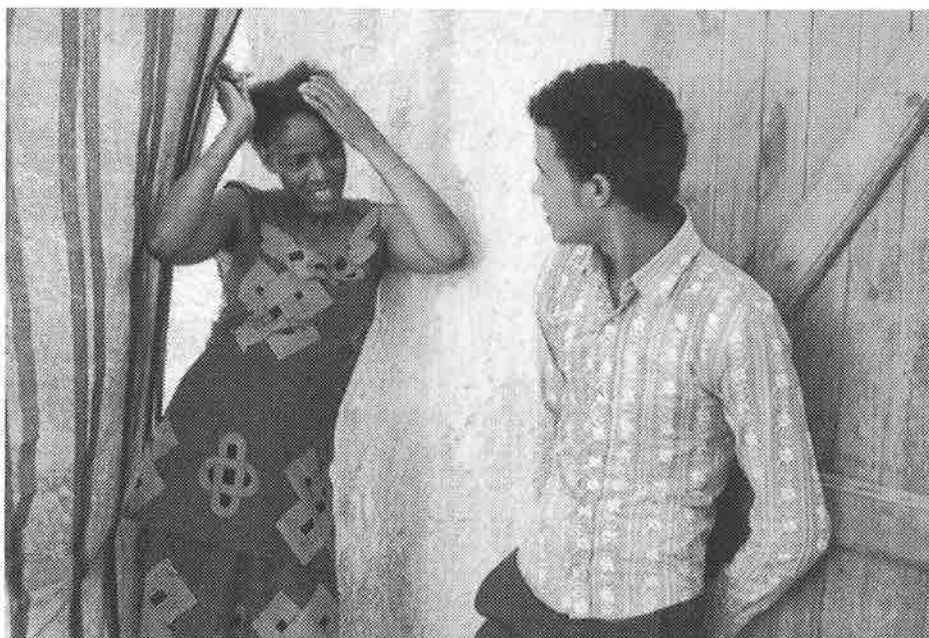
[22.05.08 09:32]

Frankofoni-festivalen er en lang og variert festival som det er litt vanskelig å fatte poenget med. Men når man først har forsonet seg med det, er det mye artig å overvære.

Fredrik Giertsen

Festivalen gikk over en måned tidligere i vår og inkluderte konserter, filmer, forfatterbesøk, utstillinger, dans og mat. I følge Caplex betyr ordet "frankofoni" opprinnelig "det å snakke fransk", og begrepet har særlig siden rundt 1960 vært brukt om det kulturelle, politiske og økonomiske fellesskapet som finnes mellom fransktalende områder. Selve begrepet er eldre enn som så, men fikk større relevans i og med at flere franske kolonier fikk sin uavhengighet på 60-tallet, og enkelte ønsket en form for samarbeid mellom disse landene. Fremst blant disse befant de intellektuelle politikerne Léopold Sédar Senghor, Hamani Diori og Habib Bourguiba seg, fra henholdsvis Senegal, Niger og Tunisia.

I følge festivalkatalogen så eksisterer organisasjonen "La Francophonie" i 68 land, og den deler "verdier som spres takket være det franske språk", samtidig som den favoriserer flerspråklighet og tverrkulturell dialog. Forvirringen oppstår i det man oppdager at land som Bulgaria og Hellas bidrar med kulturelle innslag, men forklaringen er at for noen så er "La Francophonie" simpelthen en nyttig kanal å presentere sin egen kultur gjennom.

I filmen Heremakono møter vi 17 år gamle Abdallah i det han tar et siste farvel med Afrika før han setter kursen mot Europa.

Det er i dag visstnok om lag 200 millioner mennesker som snakker fransk rundt omkring i verden. Franskmenn selv vil kanskje hevde at dette er fordi de kommer fra en stor kulturnasjon, mens andre vil si at det er på grunn av deres brutale fortid som kolonimakt. Denne betydelige spenningen er det greit å ta med seg når man tolker festivalen som helhet.

Dybde og bredde

Arrangørene hadde klart å få tak i store navn som den franskspråklige kinesiske

forfatteren Dai Sijie og den senegalesiske musikerer Youssou N'Dour, men filmprogrammet framsto allikevel som mest forlokkende, da det hadde et mer helhetlig preg. Skal man trekke fram ett enkelt bilde på frankofonien, så kommer man ikke utenom "Chacun Son Cinéma" ("Til hver sin film"), som ble laget som jubileumsfilm til Cannes-festivalens 60-årsdag. Den består av 33 filmer à tre minutter rundt temaet "kinosalen", hver laget av en av verdens beste filmregissører fra 25 forskjellige land. Det ferdige produktet bæres av variasjonen: mens noen av bidragsyterne tydeligvis er blitt grepet av kinoens magi og sine egne artistiske evner, har andre satset på humoren. Resultatet er glimrende!

For de som kjenner Kongos historie som belgisk koloni er landet for alltid forbundet med den mest rasistiske og nådeløse imperialismen. Landets hovedfartsåre, Kongo-elven, er beskrevet i Joseph Conrads omstridte roman "Mørkets hjerte" (1902), som filmen "Apokalypse nå!" (1979) er basert på. Alt dette tatt i betraktning, så kunne man vente det verste av belgiske Thierry Michels dokumentarfilm "Congo River", men det er blitt en riktig god og modig reisebeskrivelse. Mye vann har rent ned fossefallene ved Kisangani siden kong Leopold II's og Stanleys tid, og det er i dag diktatoren Mobutu som framstår som den store plyndrerer. Men ovenfor fossen oppdages sprekker i den kongolesiske nasjon, og selv de som husker Marlon Brando som oberst Kurtz i nevnte film vil bli skremt av møtet med lederen for Mai-Mai-militsen i øvre Kongo. "Mørkets hjerte" er ikke lenger europeisk.

Tunge aktører, god mat

Festivalen var ikke bare lang og variert, den ble også arrangert spredt utover hele sentrum. Det var utstilling på Astrup Fearnley, film på Cinemateket, konserter på Rockefeller og forfatterkvelder på Litteraturhuset – men klar festivalvinner ble allikevel CAK (Center for afrikansk kulturformidling). Her, i intime og upretensjose omgivelser, ble de fleste filmene vist. Det var bidrag fra Øst- og Vest-Europa, Nord-Amerika og Afrika, med tilhørende

sjenerøs servering av lokal mat etter visning.

Noe av det samme intime preget var det på forfatterkveldene på Litteraturhuset, og også der var det film. Dai Sijies besøk er nevnt, og publikum fikk se hans "Les filles du botaniste", basert på hans egen bok. Samme sted var det samtale med fransk-sveitsiske Corinne Desarzen om en bok hun har skrevet basert på historier rundt temaet vin. Disse fikk hun tilgang til ved å sette inn en annonse der hun sa seg villig til å bytte en vinflaske mot en historie. Det ble vist glimt fra en TV-serie basert på boken, og etterpå var det smaking.

Frankofoni for Norges befolkning!

Selv om det kan virke som de forskjellige arrangørene – for eksempel Det franske kultursenteret og CAK – ikke er helt enige om festivalens endelige mål, så er summen av enkeltelementene nettopp det som loves: kulturelt mangfold. Kanskje man kan legge tankene om Nord-Sør-problematikk til side for et øyeblikk, og heller snakke om Nord-Sør-dynamikk? At vi i Norge er så håpløst henfalne til "anglosfæren" gjør oss jo til kulturelt handikappede, og behovet for frankofoni kan være større her enn i både Bulgaria og Hellas.

Kommenter

nei

<http://utrop.no/art.html?artid=14497&catid=4>

Close